Hef boete of belasting op niet-vaccineren

Posted on 30 oktober 2021 by Paul Hekkens

Zowel in België, Duitsland als Nederland wordt nu gesproken van een vierde covid-golf. Dat die eraan zou komen, stond eigenlijk al vast. In die zin is het oud nieuws. Toch is deze vierde golf er een met een heel eigen karakter.

Allereerst beïnvloedt het feit dat een groot deel van de bevolking nu gevaccineerd is het verloop van de golf. De kans dat mensen (ernstig) ziek worden, is toch een stuk kleiner. Hoeveel kleiner precies is nog maar de vraag.

Cijferdans

De Belgische minister voor volksgezondheid Frank Vandenbroucke heb ik horen zeggen dat voor gevaccineerden beneden de 65 jaar de kans om in het ziekenhuis te belanden 10 keer zo klein, en voor mensen boven de 65 jaar 3 keer zo klein is. Volgens de minister nog altijd een goede reden om te vaccineren.

In Nederland doen cijfers de ronde dat de kans om in het ziekenhuis te belanden

door vaccinatie 20 keer zo klein is. De kans om op de ic terecht te komen zou zelfs 33 keer zo klein zijn. Een vergelijkbaar verschil tussen Nederland en België zie je met het aantal gevaccineerden en ongevaccineerden met covid in het ziekenhuis. In Nederland hoor je dan dat het voor bijna 90 procent ongevaccineerden betreft, en voor minder dan 5 procent volledig gevaccineerden.

In België heeft Erica Vlieghe het over fiftyfifty. Daarbij benadrukt men dan wel dat een veel kleinere groep niet gevaccineerden zorgt voor minsten zoveel ziekenhuisopnamen dan een veel grotere groep gevaccineerden.

Ik vraag me af hoe het komt dat men in België tot heel andere cijfers komt dan in Nederland. Of is het zo dat de Nederlandse cijfers begrepen dienen te worden als marketingtool?

Waarom QR-code?

Een verschil met België is ook dat daar bepaalde vaccinaties – denk aan polio – verplicht zijn. In Nederland is dat niet het geval. Dat kan ook van invloed zijn op hoe er met covid-vaccinatie wordt omgegaan. Ook is in België vaccinatie tegen corona tot nog toe niet verplicht, maar wordt er wel gepleit om die te verplichten. Juridisch schijnt dat heel goed mogelijk te zijn. Ook Europese wet- en regelgeving staat daarbij niet in de weg.

Anderzijds is het zo dat de QR-code in Wallonië en Brussel wel, maar in Vlaanderen tot op heden niet of nauwelijks wordt toegepast. Reden is dat de vaccinatiegraad in Vlaanderen veel hoger ligt dan in Wallonië en Brussel.

Volgens burgemeester van Antwerpen en NVA-voorzitter Bart de Wever is het doel van de QR-code niet zozeer om besmettingen te vermijden, maar vooral om mensen ertoe te bewegen zich alsnog te laten vaccineren. Omdat de vaccinatiegraad in Vlaanderen hoog ligt heeft invoer van de QR-code volgens hem daarom weinig zin. Hij vat het op als een straf voor het feit dat Vlaanderen het goed gedaan heeft.

Daarnaast biedt een QR-code volgens De Wever schijnzekerheid. Omdat mensen zich in een veilige omgeving wanen laten ze elke voorzichtigheid varen. Daardoor kan het virus zich via gevaccineerden die daar niet of nauwelijks ziek van worden toch verspreiden en zo niet-gevaccineerden treffen. Hij pleit ervoor vooral

voortgang te maken met verplichte vaccinatie van het zorgpersoneel en een derde prik voor kwetsbaren en risicoberoepen.

Is er wel een doelgroepenbeleid?

Waar ik eigenlijk niks meer van hoor is het doelgroepenbeleid ten aanzien van vaccinatie. Volgens mij zou de eerdere vaccinatiebaas Jaap van Delden dat doen. Kan zijn dat ik daar weinig van meekrijg omdat dit zich vooral afspeelt binnen allochtone gemeenschappen waar de vaccinatiebereidheid laag ligt. Dat de media er niet over reppen, komt wellicht omdat men vooral geen tweedracht wil zaaien tussen de autochtone en allochtone bevolking. De Wever meldt dat in de Antwerpse ziekenhuizen vooral allochtonen met corona zijn opgenomen.

Ik denk dat ook veel mensen uit het alternatieve circuit zich niet laten vaccineren. Bijvoorbeeld mensen die bij voorkeur naar de biowinkel gaan om onbespoten groente te kopen. Een vaccin wordt door hen al snel opgevat als lichaamsvreemde chemische troep. Bovendien hebben zij een bovengemiddeld vertrouwen in hun natuurlijke afweer. Je zou toch denken dat er ook beleid is om die groep tot vaccinatie te bewegen. Maar dat heb ik nooit kunnen ontdekken.

Lamlendig coronabeleid

Officieel is het advies van het kabinet om waar mogelijk anderhalve meter afstand te bewaren en anders een mondmasker te dragen. Het kabinet draagt die boodschap echter niet uit, ondanks het feit dat al vóór de zomer duidelijk was dat de Deltavariant een slag besmettelijker is.

Ook hoor je het kabinet niet meer over de noodzaak van goede ventilatie. Dat was toch het grote inzicht van het kabinet voorafgaand aan de zomer. Men had er nog een apart logootje voor bedacht. En nu dreigt de controle op basis van de QR-code in de horeca ook te verwateren. Men neemt het er niet meer zo nauw mee.

Lamlendig coronabeleid alom. Het lijkt alsof Hugo de Jonge zijn vakantieslippers nu pas heeft ingeruild voor zijn kekke ministerschoenen. Vanuit de ziekenhuizen wordt inmiddels alweer gewaarschuwd voor een toevloed aan coronapatiënten. Die zou wel eens zo groot kunnen zijn dat de reguliere zorg weer uitgesteld moet worden.

Andermans vrijheid

Blijkbaar is een vaccinatiegraad van bijna 82 procent van alle 12-plussers onvoldoende om groepsimmuniteit te bereiken. Was het toch niet beter geweest om vaccinatie al in een vroeg stadium verplicht te stellen? Hierbij is de principiële vraag in hoeverre verplichte vaccinatie in strijd is met het vrijheidsbeginsel.

Ook vanuit liberaal gedachtengoed wordt erkend dat de vrijheid van eenieder ophoudt waar deze de vrijheid van een ander aantast. In hoeverre ben je vrij het risico te lopen dat je iemand anders besmet? Voor die ander is besmetting een serieuze aantasting van zijn/haar vrijheid. Jouw vrijheid gaat dan ten koste van andermans vrijheid.

Betalen voor de onvrijheid van de ander

Hoe zou je een vaccinatieverplichting gestalte moeten geven? Moet je de vaccinatie met geweld toedienen? Welke vrijheid blijft er voor ongevaccineerden over als vaccinatie wordt verplicht?

Eigenlijk is het antwoord op die vraag verassend eenvoudig. Laten we even terugkeren naar de situatie in België. Vaccineren voor polio is daar verplicht op straffe van een geldboete of zelfs gevangenisstraf. Laten we het houden bij een geldboete. Natuurlijk is een geldboete vrijheidsbeperkend. Maar is die vrijheidsbeperking gerechtvaardigd? Om het nog preciezer te zeggen: is de vrijheidsbeperking van een geldboete te rechtvaardigen op basis van het vrijheidsprincipe zelf?

Laten we het te betalen bedrag even niet zien als een boete maar als een belasting op niet-vaccineren, Rechtvaardiging daarvoor zijn de kosten die niet-vaccineren met zich meebrengt. Dat je betaalt voor kosten die je gedrag met zich meebrengt heet het profijtbeginsel, de minst omstreden reden om belasting te heffen.

De kosten van niet-vaccineren zijn meer coronapatiënten in ziekenhuizen. Bovendien ontvangen veel coronapatiënten ziektegeld. Dan kijken we nog niet naar de kosten van de diverse coronamaatregelen. Niet-vaccineren leidt dus tot extra kosten. Het is niet strijdig met het vrijheidsprincipe om niet-gevaccineerden daarvoor te laten betalen.

Natuurlijk betalen ook niet-gevaccineerden maandelijks ziektekosten- en werknemersnemersverzekering. Dat systeem is echter niet ingesteld op de kosten van het extra risico dat niet-gevaccineerden nemen. Voor extra risico moet extra betaald worden.

50 euro per maand

Nu denk ik niet aan een kostendekkende boete (of belasting) voor niet-vaccineren. Het gaat mij vooral om het signaal. Stel dat iedereen die zich nog niet heeft laten vaccineren daarvoor elke maand een aanslag van 50 euro krijgt. Overtuigde anti-vaxxers zal je daar wellicht niet mee overhalen. Zeker als ze goed in de slappe was zitten betalen ze dan gewoon elke maand 50 euro. Als we de boete opvatten als belasting, is dat ook nog hun goed recht.

Niet-vaccineren wordt zo tot een luxe die iemand zich al dan niet permitteert. Uiteindelijk betalen mensen die zich niet vaccineren dan gewoon voor de vrijheid die ze voor zichzelf nemen en die ze daarmee anderen afpakken. En die te betalen prijs is dan waarschijnlijk niet eens kostendekkend. Dan vraag ik me af, is het soms rechtvaardiger om anderen die prijs voor hen te laten betalen?

Maar veel mensen die zich nu nog niet hebben laten vaccineren zijn helemaal geen hardcore anti-vaxxers. Vaak speelt gemakzucht een rol. Sommigen zien alleen maar op tegen de prik. Dan is een niet eens kostendekkende boete of belasting op niet-vaccineren juist vanuit vrijheidsperspectief alleszins te rechtvaardigen.

*Steunt u de onafhankelijke berichtgeving van Wynia's Week? Dat kan **HIER**. **Hartelijk dank!***